

gemeenteraad

Besluit

GOEDGEKEURD

Zitting van 6 mei 2025
Sector burger en samenleving - Dienst
kinderopvang

24	2025_GR_00183	Beoordelingscriteria en -procedure voor adviesverlening lokaal bestuur bij uitbreidingsronde nieuwe plaatsen inkomenstarief in de kinderopvang baby's en peuters: bekrachtiging van het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 14 april 2025
-----------	----------------------	--

Samenstelling:

Aanwezig:

Rob Lathouwers, voorzitter ; Jan Bertels, burgemeester; Pascal Van Nueten, schepen; Liese Bergen, schepen; Eva Brandwijk, schepen; Nathalie Van Sande, schepen ; Stefan Verraedt, schepen; Bieke Baeten, schepen; Vic Vervloesem; Bart Michiels, raadslid; Els Sterckx, raadslid; Martine Moriau, raadslid; Marnix Verheyen, raadslid; Hans Van den Eynden, raadslid; Wendy Meynendonckx, raadslid; Hans Vets, raadslid; Kobe Vets, raadslid; Maurice Rombouts, raadslid; Jan Laenen, raadslid; Wiske Bertels, raadslid; Tom Helsen, raadslid; An Michiels, raadslid; Matthias Verhegge, raadslid; Roel D'haeseleer, raadslid; Katrien Van Hove, raadslid; Jessica Van Looy, raadslid; Marc Everaerts, raadslid; Wim Boeckx, raadslid; Jan Engelen, raadslid; Tanja Mattheus, algemeen directeur

Beschrijving

Context, relevante voorgeschiedenis en fasen

De gemeenteraad keurde op 2 februari 2021 de beoordelingscriteria en -procedure goed voor adviesverlening lokaal bestuur bij uitbreidingsronde van nieuwe plaatsen inkomenstarief in de kinderopvang baby's en peuters.

De Vlaamse regering maakt deze legislatuur 100 miljoen euro per jaar vrij voor nieuwe plaatsen kinderopvang baby's en peuters met inkomenstarief. Zij willen hiermee vooral nieuwe plaatsen creëren in die gemeenten waar de nood het hoogst is.

Juridische grond

- Decreet lokaal bestuur van 22 december 2017, art. 40, §2
- Besluit van de Vlaamse regering van 9 mei 2014 (BS 25 juli 2014) over de procedures voor de aanvraag en de toekenning van de vergunning en de subsidies voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters (Uitbreidingsronden voor kinderopvang)

- Besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2013 (BS 18 juni 2013) over het lokaal beleid kinderopvang. Artikel 7 bepaalt dat het lokaal bestuur advies kan geven aan het Agentschap Opgroeien over de uitbreiding van kinderopvang binnen het eigen grondgebied

Argumentatie

De gemeenteraad keurde op 2 februari 2021 de beoordelingscriteria en -procedure goed voor de adviesverlening van het lokaal bestuur bij mogelijke uitbreidingsrondes voor nieuwe plaatsen inkomenstarief. Deze beoordelingscriteria zijn vrij algemeen en vatbaar voor interpretatie. Vandaar besliste het Lokaal Overleg Kinderopvang om deze criteria te evalueren en te verfijnen om in de toekomst een nog gefundeerder advies te kunnen geven bij een mogelijke uitbreidingsronde.

Wat wordt er van het lokaal bestuur verwacht?

Het lokaal bestuur heeft als lokale regisseur een belangrijke inbreng bij de ontwikkeling van het lokale kinderopvangaanbod.

Het lokaal bestuur kan over elke aanvraag voor nieuwe plaatsen inkomenstarief in zijn gemeente een negatief of positief advies uitbrengen. Een goed opgesteld advies is een meerwaarde bij de beoordeling van aanvraagdossiers. Dit advies is vaak mee bepalend in wie de subsidie toegekend krijgt.

- Als het lokaal bestuur geen advies uitbrengt, dan beslist het Agentschap Opgroeien over de aanvragen op basis van criteria opgenomen in het beslissingskader.
- Een negatief advies kan ertoe leiden dat een aanvraag uitgesloten wordt en dus niet in aanmerking komt voor de subsidie. Een negatief advies is enkel mogelijk als de aanvraag niet tegemoetkomt aan de lokale behoeften aan kinderopvang van baby's en peuters, of als de organisator weigert samen te werken met het Lokaal Loket Kinderopvang.
- Als een lokaal bestuur een positief advies uitbrengt, dan kent het ook een score toe op basis van vooraf vastgelegde criteria. Een positief advies met score bepaalt mee welke aanvraag in de gemeente subsidie toegekend krijgt. Vandaar is het belangrijk dat de criteria relevant, objectief en transparant zijn.

Wanneer de criteria en beoordelingsprocedure bepaald zijn, is het belangrijk deze werkwijze te formaliseren en te laten bekrachtigen door de gemeenteraad.

Volgend voorstel van beoordelingscriteria werd voorgelegd op het Lokaal Overleg Kinderopvang van woensdag 12 maart 2025 :

1. De organisator zet in op toegankelijke kinderopvang: 10 punten te behalen

- De opvanglocatie werkt met flexibele opvanguren minimum 30 minuten voor en na de standaarduren van 7 uur tot 18 uur = 1 punt. Er wordt gebaseerd op de info in het huishoudelijk reglement of de info op de website van de organisator.
- De opvanglocatie heeft ruimere openingsdagen per jaar dan de verplichte 220 openingsdagen:
 - tussen 1 en 5 extra openingsdagen per jaar: 2 punten
 - tussen 5 en 10 extra openingsdagen per jaar: 4 punten
 - meer dan 10 extra openingsdagen per jaar: 6 punten.
- De ligging van de opvanglocatie: 3 punten

- de opvanglocatie ligt in een wijk met weinig aanbod aan kinderopvang van 0 tot 3 jaar: minder dan 30 % aanwezige opvangplaatsen per 100 kinderen: 3 punten
- de opvanglocatie ligt in een wijk met een gemiddeld aanbod aan kinderopvang van 0 tot 3 jaar: minimum 30 % en maximum 50 % aanwezige opvangplaatsen per 100 kinderen: 2 punten
- de opvanglocatie ligt in een wijk met een ruimer aanbod aan kinderopvang van 0 tot 3 jaar: 0 punten.

Er wordt hiervoor gebaseerd op de meest recente cijfers die op het moment dat de oproep gelanceerd wordt, beschikbaar zijn op <https://provincies.incijfers.be>. Voor het bepalen in welke wijk een opvangvoorziening ligt, wordt er gekeken naar het officiële adres van de locatie.

2. Het opvanginitiatief heeft een extra aanbod voor kwetsbare gezinnen: 14 punten te behalen

- Het opvanginitiatief biedt financiële tegemoetkomingen en zorgt voor een ondersteuning van kwetsbare gezinnen. Hiertoe neemt het opvanginitiatief concrete initiatieven die verifieerbaar zijn en ook in het huishoudelijk reglement voorzien worden:
 - de opvangvoorziening vraagt het inkomenstarief (en geen maximum tarief) bij ongerechtvaardigde afwezigheid: 1 punt
 - de opvangvoorziening vraagt een verminderde waarborg (50 %) voor gezinnen met een dagprijs van minder dan 10 euro: 1 punt
 - de opvangvoorziening vraagt geen waarborg voor gezinnen met een individueel verminderd tarief: 1 punt
 - het toestaan van afbetalingsplannen: 1 punt
 - de opvangvoorziening biedt extra respijtdagen aan dan de verplichte 18:
 - het aanbieden van 1 tot 5 extra respijtdagen: 1 punt
 - het aanbieden van 5 tot 10 extra respijtdagen: 2 punten
 - het aanbieden van meer dan 10 extra respijtdagen: 4 punten.
- Het opvanginitiatief engageert zich om minstens 2 plaatsen te voorzien voor dringende en occasionele opvangvragen. Onder dringende opvang wordt opvang verstaan voor een gezin dat binnen de maand behoefte heeft aan kinderopvang omwille van een opleiding, (interim)werk, sollicitatie, inburgeringstraject, draaglastvermindering voor het gezin. De invulling van deze plaatsen wordt bij de opstart en na 3 maanden besproken met het Loket Kinderopvang/Huis van het Kind.
 - het opvanginitiatief omschrijft in zijn huishoudelijk reglement maatregelen om dringende en occasionele opvang mogelijk te maken: 2 punten
 - de organisator voorziet 5 % van zijn plaatsen voor occasionele en dringende opvang. Deze plaatsen worden samen met het Loket Kinderopvang opgevolgd en ingevuld. Dit engagement wordt vastgelegd in een engagementsverklaring met het Lokaal Loket Kinderopvang: 2 punten.
- Het opvanginitiatief zet in op inclusieopvang: kan aantonen dat er aandacht is voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte door:
 - opleiding of vorming van een medewerker te voorzien voor inclusieopvang: 1 punt

- het opvanginitiatief kan aantonen dat het openstaat voor samenwerking met een kiné of andere hulpverleners die kinderen met een specifieke zorgbehoefte in het opvanginitiatief kunnen ondersteunen: 1 punt (aantonen via het huishoudelijk reglement of aan de hand van procedures in het verleden).

3. De organisator is betrokken bij het realiseren van het lokaal beleid kinderopvang: 8 punten te behalen

- Participatie van de organisator bij het Lokaal Overleg Kinderopvang:
 - 1 punt voor deelname voor minstens de helft van de vergaderingen van het Lokaal Overleg Kinderopvang.
 - 1 punt voor nieuwe initiatieven: geldt een engagement om zich in de toekomst aan te sluiten bij het Lokaal Overleg Kinderopvang en de vergaderingen bij te wonen, via een engagementsverklaring
 - 2 punten voor 100 % aanwezigheid of vervanging op de vergaderingen van het Lokaal Overleg Kinderopvang.
- Participatie aan het digitaal platform kinderopvang: (voornieuwe initiatieven geldt de ondertekening van een engagementsverklaring)
 - de organisator maakt actief werk van het bekendmaken van het digitaal loket Opvang Vlaanderen aan de ouders door
 - een vermelding van het digitaal loket in het huishoudelijk reglement: 1 punt
 - door een directe link op de website naar Opvang Vlaanderen: 1 punt
 - elke aanvraag die rechtstreeks bij de opvangvoorziening terecht komt, wordt of door de ouder of door de opvang zelf in het systeem ingebracht, ook wanneer de kinderopvang meteen een aanbod voor de ouders heeft: 1 punt
 - reactietijd in het digitale platform (te meten tot 6 maanden in het verleden)
 - het opvanginitiatief werkt actief met het digitale loket en engageert zich om een reactietijd van uiterlijk 2 weken aan te houden in het verwerken van statussen en opvangvragen in het digitaal loket: 2 punten
 - de reactietijd om aanvragen te verwerken en statussen up-to-date te houden duurt tussen 2 weken en maximaal 4 weken: 1 punt
 - de organisator engageert zich om deel te nemen aan het jaarlijks netwerkoeverleg Lokaal Loket Kinderopvang: 1 punt (wordt mee opgenomen in de engagementsverklaring).

Het LOK gaf volgende opmerkingen op bovenstaand voorstel :

1. 10 extra openingsdagen per jaar is te veel
2. de verminderde waarborg (50 %) voor kwetsbare gezinnen schrappen ofwel anders omschrijven
3. geen waarborg voor gezinnen met een individueel verminderd tarief, schrappen
4. criteria respijtdagen herbekijken : omschrijven of er enkel ziekte dagen meegeteld worden, of ook vakantiedagen
5. het aanbieden van meer dan 10 extra respijtdagen is te veel

6. inclusieopvang : 'attest bekwame helper' toevoegen als deelnamebewijs

7. de ligging van de opvanglocaties : wijken herbekijken en ook regio's buiten de gemeentegrenzen laten meetellen.

Rekening houdend met deze opmerkingen werd er een nieuw voorstel uitgewerkt. Aanvankelijk werd het criteria over de geografische spreiding geschrapt, maar op advies van Opgroeien die een spreiding van het aanbod toch een belangrijk argument vond, werd het criteria terug opgenomen. Vervolgens lijkt het moeilijk haalbaar om regio's buiten de gemeentegrenzen te bepalen, daar de gesubsidieerde plaatsen zich enkel beperken tot een welbepaalde gemeente of stad.

Uiteindelijk werden er volgende aanpassingen gemaakt :

- Het aantal extra openingsdagen werd aangepast: meer dan 10 extra dagen werd geschrapt.
- Het aantal extra respijtdagen werd aangepast: meer dan 10 extra respijtdagen werd geschrapt.
- 'respijtdagen' werden beter omschreven. Zowel ziekte-dagen als vakantiedagen tellen mee als respijtdagen.
- De waarborg voor gezinnen met een individueel verminderd tarief werd aangepast: 'geen waarborg' werd geschrapt.
- Attest 'bekwame helper' werd toegevoegd als deelnamebewijs bij inclusieopvang.
- Het criteria over de geografische spreiding werd beter omschreven. We zetten nu meer in op 'betaalbare opvang' per regio, en punten kunnen gescoord worden als de opvanglocatie in een wijk ligt waar er meer nood is aan bijkomende plaatsen IKT.

Dit aangepast voorstel werd op vrijdag 28 maart 2025 opnieuw aan de leden van het LOK bezorgd. Zij kregen tot vrijdag 4 april 2025 de tijd om eventuele opmerkingen te bezorgen. Er werden geen aanpassingen meer doorgegeven.

Vervolgens moet ook de beoordelingsprocedure door de gemeenteraad worden vastgelegd.

Beoordelingsprocedure advies van het lokaal bestuur bij uitbreidingsrondes

artikel 1: van zodra de Vlaamse regering een nieuwe uitbreidingsronde lanceert, wordt deze oproep vanuit de stad Herentals kenbaar gemaakt aan de bestaande kinderopvanginitiatieven en aan de brede bevolking (potentieel nieuwe organisatoren) via de gemeentelijke communicatiekanalen. Samen met de oproep informeert de stad de organisatoren over de vooropgestelde lokale beoordelingscriteria en de procedure die door het lokaal bestuur wordt gehanteerd.

artikel 2: de organisator van kinderopvang bezorgt de stad Herentals zijn aanvraagdossier ten laatste op de dag waarop het dossier bij het Agentschap Opgroeien moet ingediend worden. Dit gebeurt via e-mail aan de bevoegde schepen voor kinderopvang en aan de coördinator kinderopvang.

artikel 3: de organisator ontvangt een ontvangstmelding van de stad Herentals binnen de 5 werkdagen. Nadien heeft het lokaal bestuur 30 dagen de tijd om het dossier te beoordelen in functie van de opgestelde criteria en een advies op te stellen.

artikel 4: de dienst kinderopvang onderzoekt het dossier, toetst het af aan de vooropgestelde criteria van het lokaal bestuur en berekent voor elke aanvraag een totaalscore. De totaalscore wordt omgerekend à rato van het maximaal aantal punten die in het dossier kunnen gescoord worden.

artikel 5: het college van burgemeester en schepenen neemt kennis van het aanvraagdossier op basis van de vastgestelde adviescriteria en spreekt de eindbeslissing uit. Het gemotiveerd advies wordt tijdig overgemaakt aan het Agentschap Opgroeien.

artikel 6: de organisator wordt via mail op de hoogte gebracht van het uitgebrachte advies en de mogelijkheid tot hoorrecht wordt aangeboden. Hoorrecht is het recht om gehoord te worden indien de organisator niet akkoord is met het uitgebrachte advies. Het bezwaar wordt binnen de 14 dagen na het uitgebrachte advies te hebben ontvangen, gericht aan de bevoegde schepen voor kinderopvang en aan de coördinator kinderopvang. Er wordt zo snel mogelijk een afspraak gemaakt om het bezwaar mondeling te komen toelichten.

artikel 7: de score op basis van de adviescriteria wordt ter kennisname via mail bezorgd aan de leden van het Lokaal Overleg Kinderopvang.

Besluit

De gemeenteraad bekrachtigt het besluit van het college van burgemeester en schepenen van 14 april 2025 en keurt de beoordelingscriteria en -procedure voor adviesverlening in het kader van de uitbreidingsronde kinderopvang baby's en peuters goed als volgt:

1. beoordelingscriteria :

1.1 de organisator zet in op betaalbare toegankelijke kinderopvang: 5 punten te behalen

- de opvanglocatie werkt met flexibele opvanguren (minimum 30 minuten voor en na de standaarduren van 7 uur tot 18 uur) = 1 punt. We baseren ons hiervoor op de info in het huishoudelijk reglement of de info op de website van de organisator.
- de opvanglocatie heeft meer openingsdagen per jaar dan de verplichte 220 dagen :
 - tussen 1 en 5 extra openingsdagen per jaar: 1 punt
 - tussen 5 en 10 extra openingsdagen per jaar: 2 punten
- betaalbaarheid voor de gezinnen: maximum 2 punten. Het opvanginitiatief bevindt zich in een wijk met nood aan bijkomende opvangplaatsen IKT (inkomenstarief) om de betaalbaarheid van opvang voor gezinnen te verhogen.
 - het opvanginitiatief is gelegen in een wijk met 25 tot en met 40 plaatsen IKT per 100 kinderen tot en met 2 jaar: 1 punt
 - het opvanginitiatief is gelegen in een wijk met minder dan 25 plaatsen IKT per 100 kinderen tot en met 2 jaar: 2 punten.

plaats = door Kind en Gezin vergunde opvangplaats.

Hiervoor wordt gebaseerd op de meest recente cijfers die beschikbaar zijn op <https://provincies.incijfers.be>. Voor het bepalen in welke wijk een opvangvoorziening ligt, wordt gekeken naar het officiële adres van de locatie.

1.2 het opvanginitiatief heeft een extra aanbod voor kwetsbare gezinnen: 11 punten te behalen

- Het opvanginitiatief biedt financiële tegemoetkomingen en zorgt voor een ondersteuning van kwetsbare gezinnen. Hiertoe neemt het opvanginitiatief concrete initiatieven die verifieerbaar zijn en ook in het huishoudelijk reglement voorzien worden:
 - De opvangvoorziening vraagt het inkomenstarief (en geen maximum tarief) bij ongerechtvaardigde afwezigheid: 1 punt.

- De opvangvoorziening vraagt maximaal 50 euro waarborg voor gezinnen met een dagprijs van minder dan 10 euro, of gezinnen met een individueel verminderd tarief: 1 punt.
- Het toestaan van afbetalingsplannen: 1 punt.
- De opvangvoorziening biedt extra respijtdagen aan dan de verplichte 18:
 - Het aanbieden van 1 tot 5 extra respijtdagen (familiale vakantiedagen of ziektedagen): 1 punt.
 - Het aanbieden van 6 tot 10 extra respijtdagen (familiale vakantiedagen of ziektedagen): 2 punten.
 - Bij ziekte van meer dan 5 dagen (ziekteattest door arts geschreven), geen aftrek van respijtdagen: 1 punt.
- Het opvanginitiatief engageert zich om plaatsen te voorzien voor dringende en occasionele opvangvragen. Onder dringende en occasionele opvang wordt opvang verstaan voor een gezin dat binnen de maand behoefte heeft aan kinderopvang omwille van een opleiding, (interim)werk, sollicitatie, inburgeringstraject, draaglastvermindering voor het gezin. De invulling van deze plaatsen wordt bij de opstart en na 3 maanden besproken met het Loket Kinderopvang/Huis van het Kind
 - Het opvanginitiatief omschrijft in zijn huishoudelijk reglement maatregelen om occasionele en dringende opvang mogelijk te maken: 1 punt.
 - De organisator voorziet 5 % van zijn plaatsen voor occasionele en dringende opvang. Deze plaatsen worden samen met het Loket Kinderopvang opgevolgd en ingevuld. Dit engagement wordt vastgelegd in een engagementsverklaring met het Lokaal Loket Kinderopvang: 2 punten.
- Het opvanginitiatief zet in op inclusieopvang : kan aantonen dat er aandacht is voor kinderen met een specifieke zorgbehoefte door :
 - Opleiding of vorming van medewerker te voorzien voor inclusieopvang : 1 punt (deelnamebewijs of attest 'bekwam helper' bijvoegen).
 - Het opvanginitiatief kan aantonen dat het openstaat voor samenwerking met een kiné of andere hulpverleners die kinderen met een specifieke zorgbehoefte in het opvanginitiatief kunnen ondersteunen: 1 punt (aantonen via het huishoudelijk reglement of aan de hand van procedures in het verleden).

1.3 De organisator is betrokken bij het realiseren van het lokaal beleid: 8 punten te behalen

- Participatie van de organisator bij het Lokaal Overleg Kinderopvang:
 - 1 punt voor deelname voor minstens de helft van de vergaderingen van het lokaal overleg kinderopvang.
 - 1 punt: voor nieuwe initiatieven geldt een engagement om zich in de toekomst aan te sluiten bij het LOK en de vergaderingen bij te wonen, via een engagementsverklaring.
 - 2 punten voor 100 % aanwezigheid of vervanging op de vergaderingen van het LOK.
- Participatie aan het digitaal platform kinderopvang: (voor nieuwe initiatieven geldt de ondertekening van een engagementsverklaring)

- De organisator maakt actief werk van het bekendmaken van het digitaal loket Opvang Vlaanderen aan de ouders door:
 - Een vermelding van het digitaal loket in het huishoudelijk reglement: 1 punt
 - Door een directe link op de website naar Opvang Vlaanderen: 1 punt
 - Elke aanvraag die rechtstreeks bij de opvangvoorziening terecht komt, wordt of door de ouder of door de opvang zelf in het systeem ingebracht, ook wanneer de kinderopvang meteen een aanbod voor de ouder heeft: 1 punt.
- Reactietijd in het digitale platform (te meten tot 6 maanden in het verleden)
 - Het opvanginitiatief werkt actief met het digitale loket en engageert zich om een reactietijd van uiterlijk 2 weken aan te houden in het verwerken van statussen en opvangvragen in het digitaal loket: 2 punten.
 - De reactietijd om aanvragen te verwerken en statussen up-to date te houden duurt tussen 2 weken en maximaal 4 weken: 1 punt.
- De organisator engageert zich om deel te nemen aan het jaarlijks netwerkoverleg Lokaal Loket Kinderopvang: 1 punt (wordt mee opgenomen in de engagementsverklaring).

2. beoordelingsprocedure

artikel 1: van zodra de Vlaamse regering een nieuwe uitbreidingsronde lanceert, wordt deze oproep vanuit de stad Herentals kenbaar gemaakt aan de bestaande kinderopvanginitiatieven en aan de brede bevolking (potentieel nieuwe organisatoren) via de gemeentelijke communicatiekanalen. Samen met de oproep informeert de stad de organisatoren over de vooropgestelde lokale beoordelingscriteria en de procedure die door het lokaal bestuur wordt gehanteerd.

artikel 2: de organisator van kinderopvang bezorgt de stad Herentals zijn aanvraagdossier ten laatste op de dag waarop het dossier bij het agentschap Opgroeien moet ingediend worden. Dit gebeurt via e-mail aan de bevoegde schepen voor kinderopvang en aan de coördinator kinderopvang.

artikel 3: de organisator ontvangt een ontvangstmelding van de stad Herentals binnen de 5 werkdagen. Nadien heeft het lokaal bestuur 30 dagen de tijd om het dossier te beoordelen in functie van de opgestelde criteria en een advies op te stellen.

artikel 4: de dienst kinderopvang onderzoekt het dossier, toetst het af aan de vooropgestelde criteria van het lokaal bestuur en berekent voor elke aanvraag een totaalscore. De totaalscore wordt omgerekend à ratio van het maximaal aantal punten die in het dossier kunnen gescoord worden.

artikel 5: het college van burgemeester en schepenen neemt kennis van het aanvraagdossier op basis van de vastgestelde adviescriteria en spreekt de eindbeslissing uit. Het gemotiveerd advies wordt tijdig overgemaakt aan het Agentschap Opgroeien.

artikel 6: de organisator wordt via mail op de hoogte gebracht van het uitgebrachte advies en de mogelijkheid tot hoorrecht wordt aangeboden. Hoorrecht is het recht om gehoord te worden indien de organisator niet akkoord is met het uitgebrachte advies. Het bezwaar wordt binnen de 14 dagen na het uitgebrachte advies te hebben ontvangen, gericht aan de bevoegde schepen voor kinderopvang en aan de coördinator kinderopvang. Er wordt zo snel mogelijk een afspraak gemaakt om het bezwaar mondeling te komen toelichten.

artikel 7 : de score op basis van de adviescriteria wordt ter kennisname via mail bezorgd aan de leden van het Lokaal Overleg Kinderopvang.

Openbare Stemming op besluit 1

- unaniem voor

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,
Namens de gemeenteraad